

Q&A Verkiezingen Maatschappelijke Raad Schiphol (MRS) – 2-3-23

Algemene informatie

1. Wat is de Maatschappelijke Raad Schiphol?

De Maatschappelijke Raad Schiphol (MRS) is de opvolger van de Omgevingsraad Schiphol (ORS) en richt zich op de leefomgevingskwaliteit in de omgeving Schiphol. Dat doet de MRS door vier taken uit te voeren.

- Allereerst het kanaliseren van maatschappelijke perspectieven die bijdragen aan de leefomgevingskwaliteit rond Schiphol.
- Ten tweede het uitbrengen van gebundelde weergaven van de visies en standpunten van betrokken belanghebbenden.
- Ten derde het leveren van maatschappelijke inbreng in concrete hindermitigatieprojecten.
- Ten vierde het realiseren van een transparante, onafhankelijke en duidelijke informatievoorziening over de leefomgevingskwaliteit rondom Schiphol. De minister heeft de plicht om op adviezen van de MRS te reageren.

2. Wie vormen de MRS?

De MRS bestaat uit 10 bewonersvertegenwoordigers: voor het binnen- en buitengebied van de vijf hoofdbanen (Aalsmeerbaan, Buitenveldertbaan, Kaagbaan, Polderbaan, Zwanenburgbaan). De omwonenden van de Schiphol-Oostbaan worden in dit ontwerp bij de Buitenveldertbaan gerekend. Zij vertegenwoordigen de achterban die rechtstreeks de effecten van het luchtvaartbeleid rond Schiphol en de uitkomsten van hindermitigatie initiatieven ervaren.

Daarnaast nemen maximaal zes experts deel behorende tot wetenschappelijke disciplines als natuur, milieu, gezondheid, economie, mobiliteit, participatie of luchtvaart. Zij adviseren de raad vanuit hun kennis en expertise. Ook worden er via een zogeheten Maatschappelijke Schil maximaal vijf vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties betrokken van wie de belangen of achterban direct of indirect geraakt kunnen worden door uitkomsten van de dialoog.¹ Tot slot is er ruimte voor een Open Schil waarin personen, organisaties of belanghebbenden, via de voorzitter en in afstemming met de leden, betrokken kunnen worden. De onafhankelijke voorzitter en secretaris zien samen met het ondersteunende secretariaat toe op de onafhankelijkheid en het functioneren van de MRS.

3. Hoe is dit ontwerp tot stand gekomen?

De afgelopen jaren bleek het ontwerp voor de voorloper van de MRS, de ORS, onhoudbaar. Het klassieke poldermodel functioneerde niet waardoor partijen niet meer konden komen tot een door alle partijen gedragen advies. Naar aanleiding hiervan heeft de heer Van Geel (2020) een rapport geschreven met aanbevelingen om in de toekomst het maatschappelijke geluid rondom Schiphol te kanaliseren. Op basis hiervan hebben in 2022 uitgebreide ontwerpessies plaatsgevonden met allerlei belanghebbenden. Dit heeft geleid tot het ontwerp van de MRS waar nu uitvoer aan wordt gegeven.

¹ De luchtvaartsector en bestuurlijke partijen zoals de Bestuurlijke Regie Schiphol zijn in het huidige ontwerp alleen *pro forma* lid en kunnen waar gewenst worden uitgenodigd als spreker of participant op concrete vraagstukken. Dat betekent dat zij geen actieve, sturende rol hebben in de MRS, een belangrijk verschil met de ORS.

4. **Waarom verkiezingen voor de bewonersvertegenwoordigers?**

De bewonersvertegenwoordigers spreken namens de omgeving Schiphol en brengen zowel hun eigen ervaringskennis als het perspectief van de bewoners in. Verkiezingen zijn een manier om ervoor te zorgen dat vertegenwoordigers daadwerkelijk het omgevingsgeluid vertolken en daarmee mandaat hebben van hun achterban.² Kortom, alles wordt in het werk gesteld om ervoor te zorgen dat bewonersbelangen goed worden gehoord en dat bewoners inspraak hebben in de beslissingen die hun gemeenschap aangaan.

Vorbereiding verkiezingen

Algemeen

5. **Hoe werken de verkiezingen voor clustervertegenwoordigers?**

De verkiezingen vinden op getrapte basis plaats: **bewonersorganisaties**³ kunnen na registratie per 50 leden een **kiespersoon** afvaardigen. Deze kiespersonen vormen een **Kiescollege** dat stemt op **kandidaat-clustervertegenwoordigers**. Een clustervertegenwoordiger vertegenwoordigt een afgebakend gebied van de omgeving Schiphol. De omgeving Schiphol is verdeeld in 5 verschillende gebieden, ook wel clusters met ieder een binnen- en buitengebied (zie vraag 9).

6. **Wat doen clustervertegenwoordigers?**

Clustervertegenwoordigers zijn verantwoordelijk voor het delen van de zorgen, vragen, belangen en standpunten van hun achterban over de leefomgevingskwaliteit rondom Schiphol. Zij vertalen dit in de concrete adviezen van de MRS. Ook betrekken zij hun eigen gemeenschap bij het werk dat de MRS doet.

7. **Hoe zorgen we voor voldoende opkomst en daarmee voor een gedragen verkiezingsproces?**

Voor het functioneren van de MRS is legitimiteit en draagvlak van levensbelang. Daarom communiceren we de komende tijd over de verkiezingen onder andere via de website en de media. We horen ook graag hoe jij bij kan dragen aan het communiceren over de verkiezingen en hoe we daar in kunnen ondersteunen.

8. **Welke stappen moeten betrokkenen wanneer nemen ter voorbereiding van de verkiezingen?**

De komende tijd wordt hierover gecommuniceerd vanuit het secretariaat van de Maatschappelijke Raad Schiphol in oprichting. De volgende data zijn in elk geval van belang:

- 2 april – 8 mei: registratie bewonersorganisaties na aankondiging verkiezingen;

² Dit laat onverlet dat in de toekomst onderzoek kan worden gedaan naar alternatieve vormen om maatschappelijke participatie in debatten over omgevingskwaliteit in de regio Schiphol te verbeteren. Via de Open Schil wordt hier al mee geëxperimenteerd. De MRS is in die zin een instituut dat zich door de tijd heen constant dient te ontwikkelen en aan te passen aan veranderende omstandigheden.

³ Bewonersorganisaties zijn vormen van stichtingen, verenigingen, dorps- of wijkraden en andere organisaties waarin bewoners samenkomen om bij te dragen aan de ontwikkeling van de leefomgeving of Schiphol.

- 2 april – 31 mei: registratie kandidaat-clustervertegenwoordigers⁴;
- 4 april: informatieavond;
- 15 mei: voordragen kiespersonen.

Kiescolleges en clusters

9. Hoeveel Kiescolleges zijn er in totaal?

In totaal zijn er 10 Kiescolleges. Twee Kiescolleges voor elk van de vijf hoofdbanen- en routes: één voor het binnengebied (binnen de 58 dB Lden norm op basis van 500.000 vliegbewegingen) en één voor het buitengebied (binnen de 45 dB Lden norm en buiten de 58 dB Lden norm op basis van 500.000 vliegbewegingen). Elk Kiescollege wijst één clustervertegenwoordiger aan.

10. Welke clusters hebben een eigen Kiescollege?

De vijf hoofdbanen en –routes kennen ieder twee clusters in de MRS; één voor het binnengebied en één voor het buitengebied. De Schiphol-Oostbaan wordt daarbij gebundeld met de Buitenveldertbaan.

11. Op basis van welke modellering zijn de clusters tot stand gekomen?

De clusters zijn berekend door onafhankelijk ingenieursbureau To70 op basis van een prognose van 500.000 vliegbewegingen met een normering van 45 dB Lden via het Doc.29-systeem. Voor een uitgebreidere uitleg en toelichting van de modellering, onderliggende data en keuzes kunt u de bijlage met methodologische verantwoording bij het verkiezingsreglement raadplegen. Deze bijlage volgt, zodra de clusterindeling bekend is.

Bewonersorganisaties

12. Aan welke eisen moeten bewonersorganisaties voldoen om kiespersonen aan te mogen dragen?

Bewonersorganisaties zoals dorpsraden, wijkraden, werkgroepen en bewonersplatforms kunnen kiespersonen aandragen als ze een door de gemeente of MRS-erkende organisatie zijn, een stichting met sympathisanten of een vereniging naar Nederlands recht met tenminste 50 unieke, meerderjarige leden/sympathisanten die woonachtig zijn in het cluster en met naam, adres en woonplaats geregistreerd zijn. Ze moeten daarnaast aantoonbaar gericht zijn (op basis van statuten, formele doelstelling of reglement) op Schiphol of de leefomgeving.

De betreffende stukken en ledenlijsten dienen bij registratie te moeten worden overhandigd (met als voorwaarde dat leden bezwaar hebben kunnen maken tegen gegevensverstrekking in verband met privacy-wetgeving). Uiterlijk een week voor de verkiezingen dienen bewonersorganisaties te kunnen aantonen dat ze voldoen aan de eisen.

13. Kan een bewonersorganisatie deelnemen aan meerdere kiescolleges?

Ja. Wanneer een bewonersorganisatie minimaal 50 leden heeft wonen in een cluster, kan de bewonersorganisatie een kiespersoon afvaardigen voor dat cluster. Wanneer een

⁴ De kandidaten worden gepubliceerd op de Maatschappelijke Raad Schiphol website. In de vergadering zelf kunnen geen nieuwe kandidaten gesteld worden. Kandidaten kunnen wel aangeven hun kandidatuur in te trekken.

bewonersorganisatie 50 personen in cluster A en 50 personen in cluster B heeft wonen, kan de bewonersorganisatie voor iedere cluster 1 kiespersoon afvaardigen.

14. Wat als de bewonersorganisatie leden heeft in zowel binnen- als buitengebied?

Daarvoor geldt hetzelfde als voor de vraag 'kan een bewonersorganisatie aan meerdere kiescolleges deelnemen?'

15. Wat als de bewonersorganisatie 50 leden heeft, maar deze niet allemaal in 1 kiesgebied wonen?

Dan dient de bewonersorganisatie een keuze te maken aan welk Kiescollege de kiespersoon deelneemt. Het verdient daarbij de aanbeveling om te kiezen voor het gebied waar het gros van de leden wonen.

Kiespersonen

16. Aan welke eisen moeten kiespersonen voldoen?

Een kiespersoon dient het vertrouwen van de bewonersorganisatie te hebben door wie hij of zij voorgedragen is, tot het tegendeel blijkt. Een bewonersorganisatie kan een kiespersoon vervangen mits dit schriftelijk wordt gemotiveerd met een onderbouwd besluit.

17. Kunnen er meerdere kiespersonen zijn voor één organisatie?

Ja, per elke 50 leden kan één kiespersoon worden aangewezen. Een rekenvoorbeeld om dit te illustreren: bij een bewonersorganisatie van bijvoorbeeld 275 leden betekent dit dat zij 5 kiespersonen mag afvaardigen ($275/50=5,5=5$ kiespersonen). Een bewonersorganisatie kan nooit meer kiespersonen afleveren dan 1 per 50 leden.

18. Kan een kiespersoon meerdere bewonersorganisaties vertegenwoordigen?

Nee, een kiespersoon kan slechts één bewonersorganisatie vertegenwoordigen. Dit om de gelijkheid en transparantie van de verkiezingen te bevorderen.

19. Moet een kiespersoon ook zelf lid zijn van de bewonersorganisatie die hem afvaardigt?

Nee, in het reglement wordt dit niet voorgeschreven, net zomin als voor de clustervertegenwoordiger.

(Kandidaat)-clustervertegenwoordigers

20. Aan welke eisen moet een kandidaat-clustervertegenwoordiger voldoen?

Een kandidaat-clustervertegenwoordiger dient het vertrouwen te hebben van de meerderheid van kiescollege van zijn/haar cluster. Zij/hij ziet het als haar/zijn opdracht om zorgen en standpunten over de leefomgevingskwaliteit uit de achterban naar voren te brengen en te vertalen naar adviezen van de MRS. Om dit goed te doen investeert degene actief in contacten met de achterban en probeert deze bij het werk van de MRS te betrekken, respecteert de meningen en belangen die anders zijn dan die van zichzelf, respecteert afspraken met betrekking tot vertrouwelijkheid en publiciteit, erkent de MRS als orgaan en de regels die aangaande de MRS zijn vastgesteld en is in staat om effectief samen te werken met andere leden van de MRS.

Daarnaast dient de persoon de kiesgerechtigde leeftijd te hebben, en mag deze niet tevens bestuurder zijn van de gemeenten in de cluster of provincies Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht of Flevoland, geen lid van de gemeenteraad of provinciale staten, medewerker betrokken bij kwesties aangaande Schiphol van die gemeentes of provincie of medewerker van de luchtvaartsector.

21. Kan een kandidaat-clustervertegenwoordiger zich kandidaat stellen voor meerdere clusters?

Nee, dat mag niet.

22. Kunnen plaatsvervangend clustervertegenwoordigers personen zijn die niet eerder als kandidaat-clustervertegenwoordiger werden aangemeld?

Nee, de procedure voor kandidaat stelling van een plaatsvervangend clustervertegenwoordiger is hetzelfde als de procedure voor aanstelling van de clustervertegenwoordiger. De plaatsvervanger wordt dezelfde verkiezingsavond verkozen in een aparte stemmingsronde.

Tijdens de verkiezingen

23. Wanneer vinden verkiezingen plaats?

Volgens de huidige planning komen de de kiescolleges eind juni bij elkaar.

24. Hoe verloopt de verkiezingsavond concreet?

Hierover ontvangen de kiespersonen en bewonersorganisaties een aparte schriftelijke briefing.

25. Kiespersonen kunnen verhinderd of door ziekte niet in staat zijn de stemming bij te wonen. Is stemmen bij machtiging mogelijk ?

Het is niet mogelijk bij machtiging te stemmen. De hoofdreden hiervoor is dat we maximale transparantie en controle willen op het ordelijk verlopen van de verkiezingen. Machtigingen brengen te veel bureaucratie en/of onzekerheden met zich mee. We zien het punt van mogelijke verhindering. Daarom hebben we de volgende volgorde gekozen: eerst maken we de verkiezingsdata bekend en daarna, tot uiterlijk één week voor de verkiezingsavond is er nog de mogelijkheid om kiespersonen te wisselen.

26. Wanneer wordt de plaatsvervangende clustervertegenwoordiger gekozen?

27. Bij voorkeur op de verkiezingsavond zelf uit de overige kandidaat-clustervertegenwoordigers. Is het kiezen voor een duo (clustervertegenwoordiger en plaatsvervanger) mogelijk (met de afspraak dat de één het doet voor twee jaar en daarna een wissel)?

Het reglement schrijft een zittingsduur voor een clustervertegenwoordiger van 4 jaar voor. De gekozen clustervertegenwoordiger wordt als zodanig erkend, totdat deze persoon zelf de functie neerlegt, dan wel het vertrouwen van het kiescollege dat de persoon verkoos, verliest. Er kunnen buiten de formele regels onderling andere afspraken worden gemaakt (zodat de clustervertegenwoordiger na 2 jaar de plek opgeeft ten gunste van een ander), maar dit gaat buiten de voorzitter en het secretariaat om. Deze kunnen dan ook niet worden aangesproken op de naleving van onderling overeengekomen afspraken buiten het reglement om.

Uitslag na de verkiezingen

28. Wanneer wordt de verkiezingsuitslag bekendgemaakt?

Bij voorkeur op de avond zelf, zodra de stemmen zijn geteld.

29. Kan één persoon optreden als clustervertegenwoordiger voor meerdere clusters?

Dit is niet mogelijk. Er worden tien personen verkozen die tien gebieden vertegenwoordigen.

30. Wanneer en door wie worden de clustervertegenwoordigers benoemd?

Dit vindt door de voorzitter plaats bij voorkeur tijdens de eerste vergadering van de MRS op 1 juli 2023.